

[Karen Thuroe Hansen.]

kønsrollemønstre og forhåbentlig være medvirkende til at komme endnu nogle skridt videre med hensyn til den fulde og reelle ligestilling på alle områder for kvinderne.

En del af det nittende århundrede og hele dette århundrede har været præget af kampen for kvinden som et selvstændigt individ, men stærkest er det vel kommet til udtryk i årene efter anden verdenskrig, og ikke mindst det sidste tiår har givet kolossale resultater i positiv retning.

Mange kvinder har gennem årene utrætteligt kæmpet for denne sag og gennem deres indsats været medvirkende til skridt for skridt at udrydde de gamle dogmer om, at kvinder bør tie i forsamlinger og holde sig til hus og hjem. For en god ordens skyld vil jeg da gerne pointere, at også mange mænd har gennem årenes løb talt kvindernes sag, og i dag må det vel konstateres, at kvindernes ligestilling i høj grad er hele samfundets sag og dermed også politikernes og lovgivernes sag.

Da statsminister Krag i 1965 nedsatte Kommissionen vedrørende kvindernes stilling i samfundet, var der vel nok mange, der tænkte, at nu var den hellige grav vel forsvaret mange år frem i tiden ihukommende det gamle ord, at så længe en kommission arbejder, bør der være ro. Der har ikke været ro, og jeg vil gerne ved denne lejlighed udtale min beundring for det enorme arbejde, der er udført gennem de 9 år, kommissionen har bestået. Mange betænkninger har været resultatet af forskellige undersøgelser vedrørende de enkelte områder inden for ligestillingsproblematikken, ikke blot i vort eget land, problemet er også belyst i andre lande såvel i øst som i vest.

Med den afsluttende betænkning som slutstenen på værket har vi fået en værdifuld orientering om problemerne, som de ser ud i dagens samfund, og jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til denne betænkning.

Med den hurtigt foranderlige samfunds-

udvikling, der finder sted, vil der i fremtiden blive mindre og mindre forskel på kvinde- og mandarbejde, og deraf følger også, at kvinderne ikke blot bør betragtes som en arbejdskraftreserve, der kan trækkes frem, når der er brug for den, for lige så hurtigt at blive skubbet tilbage, når den økonomiske situation er mindre stabil. Er der tale om lige kvalifikationer for såvel den mandlige som den kvindelige part inden for et bestemt arbejdsområde, må der også være ligeret med hensyn til engagement — og eventuelt selvfølgelig også afskedigelser, når disse er begrundede. Desværre viser statistikken, at med ligelønnens indførelse er det kvinderne, der først mister deres beskæftigelse. Begrundelserne er mange, men bunder vel nok mest i vurderingen af arbejdsstabilitet. Som naturens lov nu engang er indrettet, er det stadig væk kvinderne, der må trække det store læs rent familiemæssigt. Børnefødsler samt udeblivelse fra arbejde på grund af børnenes sygdom er med til at forvrænge det statistiske billede af sygdomsperioder blandt kvinder og viser klart en fordel i mændenes favør. Man kan så vist ikke bebrejde erhvervslivet, at disse forhold tages i betragtning, når der er tale om ansættelsesforhold, på et tidspunkt hvor udbuddet af arbejdskraft er tilstrækkeligt, idet det for erhvervslivet og produktionen som helhed gælder om en kontinuerlig drift, såfremt man skal klare sig i konkurrencen. Også det sociale sikkerhedsnet med barselorlov, dagpenge osv., der nu er spændt ud under befolkningen, kan være medvirkende til, at kvinderne foretrækker at blive hjemme, selv om kvalifikationer på arbejdsmarkedet står lige med mændenes.

Reelt set har vi her i Danmark ligestilling og ligeret på det uddannelsesmæssige område. Skolegangen åbner lige muligheder for begge køn, men jeg vil gerne her ved denne debat pointere, at skolerne har et stort ansvar over for de unge, specielt hvad angår faget samfundsorientering. Det kan ikke stærkt nok slås fast, at denne orientering er af overordentlig stor betydning for de unges